

היכן עומד האיכר בימינו?

האם נמאסו עליך המעשיות על „האיכר ההולך ונעלם“? העובדות המובאות כאן עשויות לסתור מעשיות אלו...

היקפו של הענף

כלל ההשקעות בחקלאות בשנת 1959 הגיע ל-200 מיליארד דולאר! בשנת 1940 הסתכמה ההשקעה השנתית לכל עובד בחקלאות ב-3,400 דולר, אולם בשנת 1959 היא הגיעה ל-20,650 דולר.

האיכרים השקיעו במיכון סכום כפול מזה שהושקע על ידי כל תעשיית הפלדה וחמישה מונים מזה שהושקע על ידי כל תעשיית המכר ניות.

הצרכן הגדול ביותר בארצות הברית

האיכרים צורכים מדי שנה שישה וחצי מיליון טונה של פלדה מעובדת. זוהי כמות השווה כמעט לזו שנצרכת על ידי כל תעשיית המכר ניות.

למעלה מ-12 מיליון טרקטורים, מכונות ומשאיות מצויים במשקי החקלאים בארצות הברית. החקלאים קונים דלק יותר מכל ענף תעשייתי אחר. הגומי המנוצל מדי שנה במשקי האיכרים יספיק לייצור צמיגים ל-6 מיליון מכר ניות.

החקלאות צורכת 50 מיליון טונות של חומרים כימיים מדי שנה בשנה. החקלאות צורכת חשמל יותר מאשר הערים שיקאגו, דאטרויט, יוסטון, באלטימור ובוסטון ביחד.

האיכר נעשה יעיל

משך 18 השנים האחרונות ייעלו האיכרים את משקיהם יותר מאשר משך 120 השנים שקודם לכן.

משך 20 השנים האחרונות פחתה כמות העבודה המושקעת במשקים ב-46 אחוז, אולם התפוקה לכל שעת עבודה עלתה בשיעור של 148 אחוז. תפוקת המשק החקלאי עלתה ב-57 אחוזים. לגבי 18 מינים של גידולי שדה החשובים

חשיבותה של החקלאות כמקור למזונות ולסיבים מוכרת מזה זמן רב. אולם כיוון שבעת האחרונה הלך והצטמצם חלקם של החקלאים באוכלוסיה, קיימת הנטייה לזלזל אף בחשיבותם לגבי הכלכלה הלאומית.

הדבר נכון במיוחד לגבי אותם האנשים המנסים לקבוע מהו מספר העובדים הדרוש להחזקת המשקים שלנו, תחת שינוס לקבוע מהי התפוקה.

אלה מאתנו הקרובים לחקלאות יודעים היטב כי למעשה חלה עלייה מכל הבחינות פרט לדרישה לירידה עובדות, וכי העבודה הנעשית כיום ואשר תיעשה בעתיד היא גדולה ונכבדה מכל מה שנעשה אי פעם.

אוכלוסיה שהולכת וגדלה מטילה על האיכר תפקיד ההולך וכבד, אם טיב תזונתם ומלבושם הם של האנשים לא יירד. הודות ליעול שחדר לכל פינות המשק החקלאי יכול היום החקלאי לספק את כל צרכינו. הם אף יוסיפו לעשות זאת כל עוד הייעול ילך בד בבד עם התצרוכת ההולכת וגדלה. דבר זה יהיה אפשרי במסגרת תכנון מדויק ונרחב של המחקר והחינוך החקלאי.

ובאשר לחשיבותה הקיימת ועמדתה של החקלאות — הבה ונבחון מספר עובדות.

התעסוקה בחקלאות

החקלאות מקיפה כשתי חמישיות מן האנשים המועסקים בארצות הברית. שבעה וחצי מיליוני עובדים מניעים את גלגלי המשק החקלאי האמריקאי.

שישה עד שבעה מיליוני מפרנסים עוסקים בתהליכי ייצור ושיווק הקשורים בצידוד ואספקה חקלאית. עשרה עד אחד עשר מיליונים עוסקים בתהליכי עיבוד ושיווק של התוצרת החקלאית.

8 קופסאות עגבניות לעומת 11½ היום.
שיעור הכנסותיו של האיכר אינו משפיע במידה ניכרת על המחירים לצרכן.
כך, למשל, חולצת כותנה העולה לצרכן 3.94 דולרים מכילה סיבי כותנה בערך של 28 סנט. יוצא איפוא שאפילו היה האיכר מעניק את הכותנה חינם, היתה חולצתך עדיין עולה 3.66 דולר!

חלוקת בית העולה 3.34 דולר מכיל כותנה בערך של 33 סנט. סדין העולה 2.35 דולר מכיל כותנה בערך של 74 סנט, וזוג גרביים העולה 50 סנט, מכיל כותנה עבור 7 סנט.

מה מקבל האיכר?

חלקו של האיכר בכל דולר המוצא על קנייה קמעונית של מצרכי מזון ירד מ־53 סנט בשנת 1945 ל־40 סנט בשנת 1958.

למרות שחלק מירידה זו יש לזקוף לחשבון שיפור השירות בשיווק המזון, אין לראות בכך את הגורם היחיד.

בשנת 1946 הוציאה המשפחה הממוצעת 767 דולר בשנה על מזון. בשנת 1958 עולה אותו המזון 1,065 דולר. מעליית מחיר זו בשיעור של 298 דולר קיבל החקלאי לא יותר מאשר 30 דולר. המתווכים הפועלים החקלאיים קיבלו את שאר ה־268 דולר.

בשנת 1958 היה השכר עבור שעת עבודה וניהול במשק החקלאי — 97 סנט, בעוד שהעובדים בתעשייה קיבלו 2.18 דולר.

בשנת 1959 היתה ההכנסה לגולגולת בחקלאות 960 דולר (סכום זה כולל הענקות ממשל־תיות, הכנסות מעבודת־חוץ וכן שווה־ערך של מוצרי המשק הנצרכים במשק עצמו). ההכנסה לנפש באוכלוסייה הבלתי חקלאית הגיעה ל־2,202 דולר!

ד"ר וו. פאנדראגרנאם

דיקן האוניברסיטה והמכון לחקלאות בטאג'יסי
תורגם מ־פארמר'ס דיג'סט, פברואר 1961.

ביותר עלתה התגובה לדונם בשיעור של 71 אחוזים משך 20 השנים האחרונות.

בשנת 1940 סיפק כל חקלאי את צרכיהם של 11 איש בתוצרת חקלאית; בשנת 1959 מספק הוא את תצרוכתם של 24 איש.

אילו היקף התפוקה של שנת 1959 היה מושג בשנת 1939 הוא היה מחייב (עם אמצעי הייצור של אז) הוצאה נוספת של 11 מיליארד דולאר.

אילו חקלאינו היו לא יותר יעילים מאשר עמיתיהם בהודו או בסין, הרי ששלושה מכל ארבעת העובדים בארצות הברית היו צריכים לעמול בשדה לסיפוק צרכיהם הראשונים ביותר — המזונות.

מה מקבל הצרכן?

הצרכן נהנה מייעול המשק החקלאי על ידי שהוא מקבל מוצרים מאיכות טובה יותר, שירות מעולה יותר ובמחיר נמוך יותר יחסית.

כך, למשל, בשנים 1935—1939 הוציא הצרכן 23% מהכנסתו על מזונות. אולם ב־1959 מוציא הוא על מזון רק 21 אחוז.

אולם זה עוד לא הכל; אילו אכל הצרכן של ימינו מה שנהג לאכול לפני 20 שנה, היה מוציא על מזונותיו לא יותר מאשר 16 אחוז מהכנסתו.

המזונות זולים יותר גם מבחינה אחרת. שִׁי עור הזמן שעליך לעבוד לשם קניית כמות מזון מסוימת פחת. להלן נביא את כמות המזון שאפשר היה לקנות בשכר שעת־עבודה בתעשייה בשנות 1935—1939 ובשנת 1960:

7 ככרות לחם אז — 10 ככרות היום.

קצת למעלה מקילו אחד בשר אז — קילו וחצי היום.

שני תריסרי ביצים לעומת שלושה.

5 ליטרים חלב לעומת שמונה.

שני תריסרי תפוזים לעומת שניים וחצי תריסרים.